

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

3 травня 2019 р.

Київ

№308-р

Про визнання підтримки суб'єкта господарювання, зазначеної у повідомленні, такою, що не є державною допомогою відповідно до Закону

Антимонопольний комітет України (далі – Комітет), розглянувши подання Департаменту моніторингу і контролю державної допомоги від 22.04.2019 № 500-01/1739-п, повідомлення Департаменту житлово-комунальної інфраструктури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) про нову індивідуальну державну допомогу (вх. № 78-ПДД від 05.02.2019) (далі – Повідомлення), що було подано на виконання статті 9 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» та за формою, що передбачена додатком 1 до Порядку подання та оформлення повідомлення про нову державну допомогу та про внесення змін до умов чинної державної допомоги, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 04.03.2016 № 2-рп та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 04.04.2016 за № 501/28631 (зі змінами, внесеними розпорядженням Антимонопольного комітету України від 13.09.2018 № 18-рп, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 27.11.2018 за № 1337/32789),

ВСТАНОВИВ:

1. ПОРЯДОК ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ПІДТРИМКУ

- (1) Департаментом житлово-комунальної інфраструктури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) подане повідомлення про нову індивідуальну державну допомогу (вх. № 78-ПДД від 05.02.2019) (далі – Повідомлення) на виконання статті 9 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».
- (2) Листом Комітету від 14.02.2019 № 500-29/05-2124 Повідомлення залишено без руху та запитано додаткову інформацію.
- (3) Листами Департаменту житлово-комунальної інфраструктури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 07.03.2019 № 058/7/2-1832 (вх. № 150-ПДД від 12.03.2019) (далі – Лист 1) та від 05.04.2019 № 058/7/2-2621 (вх. № 5-01/4438 від 10.04.2019) (далі – Лист 2) надано додаткову інформацію до Повідомлення.

2. ВІДОМОСТІ ПРО ПІДТРИМКУ

2.1. Надавач підтримки

- (4) Департамент житлово-комунальної інфраструктури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) (01001, м. Київ, вул. В. Житомирська, 15-А, ідентифікаційний код 33695540).

2.2. Отримувач підтримки

- (5) Ритуальна служба спеціалізоване комунальне підприємство «Спеціалізований комбінат підприємств комунально-побутового обслуговування» виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) (далі – ритуальна служба «СКП «Спецкомбінат ПКПО») (01054, м. Київ, вул. Бульварно-Кудрявська, 47/14, ідентифікаційний код 03358475).

2.3. Мета (ціль) підтримки

- (6) Метою підтримки, зокрема, є підвищення рівня благоустрою міста Києва, утримання в належному санітарному стані міських кладовищ, поточний та капітальний ремонт громадських вбиралень, електричних мереж, поливального водопроводу, огорож кладовищ, покрівель виробничих та господарських приміщень, поховання померлих одиноких громадян, осіб без певного місця проживання, померлих осіб, від поховання яких відмовилися рідні, знайдених невідомих трупів.

2.4. Очікуваний результат

- (7) Створення належних умов для надання населенню доступних, якісних та безпечних послуг з утримання, експлуатації та благоустрою кладовищ; підвищення рівня технічного оснащення ритуальної служби «СКП «Спецкомбінат ПКПО»; проведення комплексу робіт з улаштування (відновлення) покриття доріг на території кладовищ; будівництво та ремонт парканів (заборів) на кладовищах; озеленення, забезпечення зовнішнього освітлення, покращення естетичного вигляду; зняття аварійних та сухостійних дерев; вивезення сміття з території міських кладовищ; проведення організаційних заходів у період поминальних днів; здійснення заходів, спрямованих на покращення технічного й санітарного стану території; реалізація права громадян на поховання їхнього тіла.

2.5. Форма підтримки

- (8) Підтримка надається у формі поточних та капітальних видатків.

2.6. Обсяг підтримки

- (9) Загальний обсяг підтримки – 150 662,0 тис. грн (у 2019 році – 73 279,0 тис. грн, у 2020 році – 77 383,0 тис. грн).

2.7. Підстава для надання підтримки

- (10) «Комплексна цільова програма підвищення енергоефективності та розвитку житлово-комунальної інфраструктури міста Києва на 2016 - 2020 роки», затверджена рішенням Київської міської ради від 17.03.2016 № 232/232.

- (11) «Програма економічного і соціального розвитку м. Києва на 2018-2020 роки», затверджена рішенням Київської міської ради від 21.12.2017 № 1042/4049 (зі змінами).
- (12) Рішення Київської міської ради від 13.12.2018 № 416/6467 «Про бюджет м. Києва на 2019 рік».
- (13) Бюджетні запити на 2019-2020 роки.

2.8. Тривалість підтримки

- (14) 01.01.2019 – 31.12.2020.

3. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

3.1. Ознаки державної допомоги

- (15) Відповідно до пункту 1 частини першої статті 1 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» (далі – Закон) державна допомога суб'єктам господарювання (далі – державна допомога) – підтримка у будь-якій формі суб'єктів господарювання за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів, що спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції, створюючи переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності.
- (16) Державна підтримка є державною допомогою, якщо одночасно виконуються такі умови:
- підтримка надається суб'єкту господарювання;
 - державна підтримка здійснюється за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів;
 - підтримка створює переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності;
 - підтримка спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції.
- (17) Відповідно до частини другої статті 1 Закону терміни «суб'єкт господарювання», «товар», «економічна конкуренція (конкуренція)» вживаються у Законі у значенні, наведеному в Законі України «Про захист економічної конкуренції».

3.2. Об'єкти благоустрою та організація діяльності в галузі поховання

- (18) Згідно зі статтею 30 Закону України «Про місцеве самоврядування України» до відання власних (самоврядних) повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належить організація благоустрою та здійснення контролю за станом благоустрою населених пунктів.
- (19) Відповідно до частини першої статті 10 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» до повноважень сільських, селищних і міських рад у сфері благоустрою населених пунктів, зокрема, належить:
- затвердження місцевих програм та заходів з благоустрою населених пунктів;
 - затвердження правил благоустрою територій населених пунктів;
 - створення в разі необхідності органів і служб для забезпечення здійснення спільно з іншими суб'єктами комунальної власності благоустрою населених пунктів, визначення повноважень цих органів (служб).
- (20) Відповідно до частини другої статті 10 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» до повноважень виконавчих органів сільських, селищних і міських рад у сфері благоустрою населених пунктів, зокрема, належить:

- забезпечення виконання місцевих програм та здійснення заходів з благоустрою населених пунктів;
 - організація забезпечення на території населеного пункту чистоти і порядку, дотримання тиші в громадських місцях;
 - визначення на об'єктах благоустрою місць розміщення громадських вбиралень.
- (21) Відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» до об'єктів благоустрою населених пунктів, зокрема, належать: території загального користування: парки (гідропарки, лугопарки, лісопарки, парки культури та відпочинку, парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва, спортивні, дитячі, історичні, національні, меморіальні та інші), рекреаційні зони, сади, сквери та майданчики; пам'ятки культурної та історичної спадщини; майдани, площі, бульвари, проспекти; вулиці, дороги, провулки, узвози, проїзди, пішохідні та велосипедні доріжки; пляжі; кладовища; інші території загального користування; прибудинкові території.
- (22) Згідно зі статтею 22 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» комплексним благоустроєм вважається проведення на визначеній території населеного пункту (мікрорайон, квартал, парк, бульвар, вулиця, провулок, узвіз тощо) комплексу робіт з улаштування (відновлення) покриття доріг і тротуарів, обладнання пристроями для безпеки руху, озеленення, забезпечення зовнішнього освітлення та зовнішньої реклами, встановлення малих архітектурних форм, здійснення інших заходів, спрямованих на поліпшення інженерно-технічного і санітарного стану території, покращання її естетичного вигляду.
- (23) Статтею 15 Закону України «Про благоустрій населених пунктів», зокрема, визначено, що:
- органи державної влади та органи місцевого самоврядування можуть утворювати підприємства для утримання об'єктів благоустрою державної та комунальної власності;
 - підприємство та балансоутримувач забезпечують належне утримання і своєчасний ремонт об'єкта благоустрою власними силами або можуть на конкурсних засадах залучати для цього інші підприємства, установи та організації;
 - орган державної влади або орган місцевого самоврядування за поданням підприємства чи балансоутримувача щорічно затверджує заходи з утримання та ремонту об'єкта благоустрою державної або комунальної власності на наступний рік та передбачає кошти на виконання цих заходів. Орган державної влади та орган місцевого самоврядування, підприємство та балансоутримувач несуть відповідальність за виконання затверджених заходів у повному обсязі.
- (24) Відповідно до частини третьої статті 20 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» фінансування місцевих програм з благоустрою населених пунктів проводиться за рахунок коштів відповідних місцевих бюджетів.
- (25) Відповідно до пункту 3 частини п'ятої статті 8 Закону України «Про поховання та похоронну справу» органи місцевого самоврядування та їх виконавчі органи в межах своєї компетенції, зокрема, створюють ритуальні служби (згідно з частиною першою статті 9 цього Закону ритуальні служби – спеціалізовані комунальні підприємства, що створюються органами місцевого самоврядування в порядку, встановленому законом, з метою здійснення організації поховання померлих і надання ритуальних послуг, передбачених необхідним мінімальним переліком окремих видів ритуальних послуг, реалізації предметів ритуальної належності, передбачених пунктом 2 частини другої статті 8 цього Закону); частиною шостою статті 8 зазначеного Закону для організації (утворення), будівництва, утримання в належному стані та охорони

місце поховання сільські, селищні, міські ради можуть створювати спеціалізовані комунальні підприємства.

- (26) Згідно зі статтею 30 Закону України «Про поховання та похоронну справу», зокрема, утримання кладовищ, військових кладовищ, військових ділянок на кладовищах, військових братських та одиночних могил, земельних ділянок для почесних поховань, братських могил, а також могил померлих одиноких громадян, померлих осіб без певного місця проживання, померлих, від поховання яких відмовилися рідні, місце поховань знайдених невідомих трупів забезпечується виконавчим органом сільської, селищної, міської ради за рахунок коштів місцевого бюджету; утримання військових кладовищ, військових ділянок на цивільних кладовищах, військових братських та одиночних могил забезпечують виконавчі органи сільських, селищних, міських рад, органи виконавчої влади із залученням органів охорони культурної спадщини відповідно до їх повноважень.
- (27) Відповідно до статті 16 зазначеного Закону поховання померлих одиноких громадян, осіб без певного місця проживання, громадян, від поховання яких відмовилися рідні, знайдених невідомих трупів здійснюється за рахунок коштів відповідних місцевих бюджетів.

4. ВИСНОВКИ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ РОЗГЛЯДУ ПОВІДОМЛЕННЯ

- (28) Відповідно до пункту 2.2 розділу 2 Статуту ритуальної служби «СКП «Спецкомбінат ПКПО», затвердженого розпорядженням Київської міської державної адміністрації від 28.04.2005 № 710, предметом діяльності підприємства, зокрема, є виконання робіт з благоустрою місць поховань та прилеглих територій, утримання місць поховання згідно зі встановленими правилами та санітарними нормами, утримання та благоустрою всіх міських кладовищ.
- (29) Згідно з інформацією, наданою в Листі 2, безоплатно надаються послуги з утримання та благоустрою міських кладовищ, послуги з поховання померлих одиноких громадян, осіб без певного місця проживання, померлих, від поховання яких відмовилися рідні, знайдених невідомих трупів. 28 міських кладовищ загальною площею 532,503 га на теперішній час перебувають на балансі підприємства.
- (30) Державна підтримка спрямовуватиметься на:
- оплату праці, нарахування на фонд оплати праці (у розмірі 71 596,9 тис. грн на 2019 - 2020 роки);
 - предмети, матеріали, обладнання та інвентар (пально-мастильні матеріали, запчастини, матеріали та предмети на утримання кладовищ та підготовки кладовищ до поминальних днів, малоцінні необоротні активи та інші малоцінні швидкозношувальні предмети, спецодяг) (у розмірі 9 254,4 тис. грн на 2019 - 2020 роки);
 - оплату послуг, крім комунальних (зокрема, послуг з обстеження та зняття сухостійних та аварійних дерев, поточного ремонту, викачки та вивезення рідких побутових відходів, оренди біотуалетів, транспортних послуг із перевезення пасажирів у період проведення поминальних днів, поточного ремонту засобів малої механізації, дератизації) (у розмірі 5 950,4 тис. грн на 2019 - 2020 роки);
 - оплату електроенергії, природного газу, водопостачання та водовідведення, оплату послуг із вивезення відходів і їх утилізації та знешкодження (у розмірі 12 665,4 тис. грн на 2019 - 2020 роки);
 - придбання спеціалізованої техніки; капітальні ремонти громадських вбиралень Міського кладовища, огорожі з виконанням протизсувних заходів по вул. Байковій, фасаду адмінбудови Лісового кладовища, фасаду адмінбудови Північного кладовища,

електричних мереж адмінбудови Лісового кладовища, покрівель виробничих та господарських приміщень Міського кладовища, вхідної арки та огорожі Військового кладовища, поливального водопроводу Військового кладовища; будівництво громадського туалету на Північному кладовищі, колумбарної стіни на Лісовому кладовищі, колумбарної стіни на Міському кладовищі, розширення Лісового кладовища (у розмірі 49 333,0 тис. грн на 2019 - 2020 роки);
 - забезпечення поховання осіб без певного місця проживання та знайдених невідомих трупів (у розмірі 1 862,9 тис. грн на 2019 - 2020 роки).

- (31) За інформацією надавача, усі статті витрат підприємства, на які надається державна підтримка, підтверджені розрахунками та кошторисами. Розрахунки на оплату праці здійснювались згідно зі схемою посадових окладів, штатної кількості працівників (313 осіб) та планових додаткових витрат на оплату праці (індексація, компенсація при звільненні та ін.). Витрати на комунальні послуги розраховані з фактичних цін на 30.11.2018, планові показники витрат на благоустрій кладовищ розраховані з урахуванням попередніх кошторисів. Підрядні організації визначаються відповідно до вимог Закону України «Про публічні закупівлі» з використанням електронної системи закупівель ProZorro.
- (32) Спеціальна техніка, яку планує придбати підприємство у 2019 - 2020 роках, буде використовуватись виключно для робіт, пов'язаних із благоустроєм міських кладовищ, та не буде брати участі при наданні платних послуг.
- (33) Обсяг витрат, які покриватимуться власними надходженнями ритуальної служби «СКП «Спецкомбінат ПКПО» за надання платних послуг (оформлення договору-замовлення на організацію та проведення поховання, копання могили, поховання (підпоховання) урни з прахом, монтаж пам'ятника з влаштуванням фундаменту, демонтаж намогильної споруди тощо, інші послуги), становить 18 відсотків.
- (34) Ритуальна служба «СКП «Спецкомбінат ПКПО» використовує окремі бухгалтерські рахунки та належний розподіл доходів і витрат на надання послуг, на які спрямовується державна допомога, і на ведення інших послуг. Усі первинні документи підприємство оформлює окремо, витрати на оплату праці оформлюються окремими відомостями для працівників, які отримують заробітну плату з бюджету, та працівників госпрозрахункової діяльності, договори на послуги та придбання товарно-матеріальних цінностей оформлюються окремо за витратами, які належать до витрат за рахунок державної підтримки та витрат за рахунок власних надходжень від господарської діяльності, списання товарно-матеріальних цінностей ведеться окремо в розрізі об'єктів обліку, що додатково запобігає витрачання бюджетних коштів на інші види господарської діяльності.
- (35) Під час аналізу наданої в Повідомленні інформації не виявлено підтвердження наявності економічної переваги, а саме, що державна підтримка, яку заплановано надати ритуальній службі «СКП «Спецкомбінат ПКПО» на здійснення заходів благоустрою, зокрема, з утримання в належному санітарному стані міських кладовищ, поховання померлих одиноких громадян, осіб без певного місця проживання, померлих осіб, від поховання яких відмовилися рідні, знайдених невідомих трупів, може містити плановий прибуток для вказаного суб'єкта господарювання.
- (36) Відповідно до статті 1 Закону однією з ознак державної допомоги є спотворення або загроза спотворення економічної конкуренції допомогою, яка надається суб'єктові господарювання.

- (37) Згідно зі статтею 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», економічна конкуренція (конкуренція) – це змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку. Ринком у свою чергу є сферою обороту товару (взаємозамінних товарів), на який протягом певного часу і в межах певної території є попит і пропозиція.
- (38) Під господарською діяльністю у статті 3 Господарського кодексу України розуміється діяльність суб'єктів господарювання у сфері суспільного виробництва, спрямована на виготовлення та реалізацію продукції, виконання робіт чи надання послуг вартісного характеру, що мають цінову визначеність.
- (39) Отже, для того щоб мати вплив на економічну конкуренцію (спотворювати або загрожувати спотворенням конкуренції), допомога суб'єктові господарювання повинна стосуватися діяльності такого суб'єкта щодо виробництва товару (виконання робіт, надання послуг), який має вартісний характер і цінову визначеність та бере участь у господарському обороті на ринку.
- (40) Послуги ритуальної служби «СКП «Спецкомбінат ПКПО» із здійснення заходів благоустрою, зокрема, з утримання в належному санітарному стані міських кладовищ; поховання померлих одиноких громадян, осіб без певного місця проживання, померлих осіб, від поховання яких відмовилися рідні, знайдених невпізнаних трупів, що надаються безкоштовно, не реалізуються на ринку, у розумінні Закону України «Про захист економічної конкуренції», та не беруть участі у господарському обороті.
- (41) Зазначена оцінка була здійснена з урахуванням того, що ритуальна служба «СКП «Спецкомбінат ПКПО» функціонує відповідно до статті 15 Закону України «Про благоустрій населених пунктів», якою, зокрема, передбачено право органів місцевого самоврядування утворювати підприємства для утримання об'єктів благоустрою державної та комунальної власності, та статті 8 Закону України «Про поховання та похоронну справу», якою, зокрема, передбачено, що органи місцевого самоврядування та їх виконавчі органи в межах своєї компетенції, зокрема, створюють ритуальні служби.
- (42) Отже, підтримка, яку надає Департамент житлово-комунальної інфраструктури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) ритуальній службі «СКП «Спецкомбінат ПКПО» відповідно до «Комплексної цільової програми підвищення енергоефективності та розвитку житлово-комунальної інфраструктури міста Києва на 2016 - 2020 роки», затвердженої рішенням Київської міської ради від 17.03.2016 № 232/232, «Програми економічного і соціального розвитку м. Києва на 2018-2020 роки», затвердженої рішенням Київської міської ради від 21.12.2017 № 1042/4049 (зі змінами), рішення Київської міської ради від 13.12.2018 № 416/6467 «Про бюджет м. Києва на 2019 рік», у формі поточних та капітальних видатків обсягом 150 662,0 тис. грн на період з 01.01.2019 по 31.12.2020, не спотворює і не може спотворювати економічну конкуренцію, а отже, не є державною допомогою відповідно до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».
- (43) Наведені вище обґрунтування та висновки застосовуються виключно для цілей застосування положень Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» та не охоплюють правовідносин, що регулюються Законом України «Про захист економічної конкуренції».

(44) Разом з тим слід зазначити, що:

- фінансування ритуальної служби «СКП «Спецкомбінат ПКПО» повинно спрямовуватися лише на покриття витрат, які пов'язані із здійсненням заходів із благоустрою, зокрема, з утриманням у належному санітарному стані міських кладовищ; похованням померлих одиноких громадян, осіб без певного місця проживання, померлих осіб, від поховання яких відмовилися рідні, знайдених невідомих трупів;
- використання державної підтримки ритуальної служби «СКП «Спецкомбінат ПКПО» на надання платних послуг, зокрема з оформлення договору-замовлення на організацію та проведення поховання, копання могили, поховання (підпоховання) урни з прахом, монтаж пам'ятника з влаштуванням фундаменту, демонтаж намогильної споруди тощо, інші послуги, може містити ознаки державної допомоги.

Враховуючи викладене, керуючись статтями 7 і 16 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 8 і 10 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» та пунктом 14 розділу IV Порядку подання та оформлення повідомлень про нову державну допомогу та про внесення змін до умов чинної державної допомоги, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 4 березня 2016 року № 2-рп, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 4 квітня 2016 року за № 501/28631, зі змінами, внесеними розпорядженням Антимонопольного комітету України від 13.09.2018 № 18-рп, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 27.11.2018 за № 1337/32789, на підставі інформації, наданої Департаментом житлово-комунальної інфраструктури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), Антимонопольний комітет України

ПОСТАНОВИВ:

Визнати, що підтримка, яку надає Департамент житлово-комунальної інфраструктури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) ритуальній службі спеціалізованому комунальному підприємству «Спеціалізований комбінат підприємств комунально-побутового обслуговування», відповідно до «Комплексної цільової програми підвищення енергоефективності та розвитку житлово-комунальної інфраструктури міста Києва на 2016 - 2020 роки», затвердженої рішенням Київської міської ради від 17.03.2016 № 232/232, «Програми економічного і соціального розвитку м. Києва на 2018-2020 роки», затвердженої рішенням Київської міської ради від 21.12.2017 № 1042/4049 (зі змінами), рішення Київської міської ради від 13.12.2018 № 416/6467 «Про бюджет м. Києва на 2019 рік», у формі поточних та капітальних видатків обсягом 150 662,0 тис. гривень на період з 01.01.2019 по 31.12.2020, не є державною допомогою відповідно до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».

Відповідно до частини десятої статті 11 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» Антимонопольний комітет України може відкликати прийняте ним рішення, якщо воно прийнято на підставі недостовірної інформації, що призвело до прийняття необґрунтованого рішення, та прийняти нове рішення у порядку, встановленому цією статтею.

В. о. Голови Комітету

М. НІЖНИК